

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2100038	Queja 2100038
Queixa d'ofici núm. 1/2021	Queja de oficio núm. 1/2021
Data d'inici 7/2021	Fecha de inicio 7/2021
Matèria Menors	Materia Menores
Assumpte Informe d'impacte infància i adolescència	Asunto Informe de impacto infancia y adolescencia
Tràmit Petició d'informe. Resolució	Trámite Petición de informe. Resolución
Organisme Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic	Organismo Conselleria de Hacienda y Modelo Económico

Hble. Sr. Conseller:

D'acord amb el que estableix la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, en el seu títol III, formulem la següent resolució.

1. Relat de la tramitació de la queixa i antecedents

D'acord amb el que s'estableix en l'article 9 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, en constatar que en la tramitació de la Llei de pressupostos de la Generalitat 2021 no s'havia inclòs el preceptiu informe d'impacte sobre la infància i l'adolescència, es va obrir la present queixa d'ofici per a conèixer els motius d'aquesta omisió i les mesures previstes per a corregir-la.

En el Projecte de Llei de pressupostos 2021 de la Generalitat Valenciana, publicat en la web de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, no apareixia el preceptiu informe d'impacte en infància i adolescència, i exclusivament hi constaven els informes següents:

- Memòria de beneficis fiscals.
- Informe d'impacte de gènere.
- Informe de seguiment execució d'objectius exercici 2019.
- Annex inversions Pla Vega RENHACE.

L'absència de l'informe d'impacte en infància i adolescència en la tramitació de la Llei de pressupostos de la Generalitat ha donat lloc a l'obertura de dues queixes d'ofici per part del Síndic de Greuges (expedients núm. 13402/15, referida als pressupostos de l'exercici 2016 i la núm. d'expedient 4357/19, referida als pressupostos de l'exercici 2020).

Respecte d'aquesta última queixa, el Síndic de Greuges va emetre resolució en data 06/02/2020

Hble. Sr. Conseller:

Conforme a lo que establece la Ley de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de diciembre, del Síndic de Greuges, en su título III, formulamos la siguiente resolución.

1. Relato de la tramitación de la queja y antecedentes

Conforme a lo establecido en el artículo 9 de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, del Síndic de Greuges, constatando que en la tramitación de la Ley de Presupuestos de la Generalitat 2021 no se había incluido el preceptivo Informe de impacto sobre la infancia y la adolescencia, se procedió a la apertura de la presente queja de oficio para conocer los motivos de tal omisión, así como las medidas previstas para su corrección.

En el proyecto de Ley de Presupuestos 2021 de la Generalitat Valenciana, publicado en la web de la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, no aparecía el preceptivo informe de impacto en infancia y adolescencia, constando exclusivamente, los siguientes informes:

- Memoria de Beneficios Fiscales
- Informe de impacto de género.
- Informe de seguimiento ejecución de objetivos ejercicio 2019.
- Anexo Inversiones Plan Vega RENHACE

La ausencia del informe de impacto en infancia y adolescencia en la tramitación de la Ley de Presupuestos de la Generalitat, ha dado lugar a la apertura de dos quejas de oficio, por parte del Síndic de Greuges (expedientes nº 13402/15, referida a los presupuestos del ejercicio 2016 y la nº de expediente 4357/19, referida a los presupuestos del ejercicio 2020).

Respecto de esta última queja, el Síndic de Greuges emitió resolución en fecha 06/02/2020

<https://www.elsindic.com/resoluciones/11089396.pdf>, en què recordava a les administracions implicades l'obligació legal d'elaborar l'informe d'impacte d'infància i adolescència que ha d'acompanyar la tramitació, entre d'altres, de la Llei de pressupostos de la Generalitat, que s'elaboren anualment.

Tot i el recordatori d'obligacions legals realitzat pel Síndic de Greuges, es comprova que l'aprovació de la Llei 4/2020, de 30 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2021, s'ha realitzat sense comptar amb el preceptiu informe d'impacte en la infància i l'adolescència.

2. INFORMES DE LES ADMINISTRACIONS AFECTADES

En data 07/01/2021 es van sol·licitar els preceptius informes a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives i la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.

El 05/02/2021 va tenir entrada l'informe de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, amb el contingut següent:

La Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del Sistema de Protecció a la Infància i a l'Adolescència va establir, en l'ordenament jurídic estatal, l'obligació de valorar l'impacte en la infància i l'adolescència de tots els projectes normatius.

Aquesta obligació ha sigut recollida en l'ordenament valencià per l'article 6 de la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència, amb la redacció següent: *"Els plans sectorials i els projectes normatius de la Generalitat han d'incorporar un informe d'impacte en la infància i l'adolescència que ha d'elaborar el centre directiu que proposa l'avantprojecte de llei o projecte de norma, pla o programa, d'acord amb les instruccions i directrius que dicta l'òrgan competent en la matèria i ha d'acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació"*.

Amb la finalitat d'aconseguir una adequada coordinació per a l'elaboració d'aquest informe, la Direcció General d'Infància i Adolescència va desenvolupar tota una proposta metodològica i tècnica específica. Per a això, i d'acord amb la sol·licitud de documentació presentada, s'especifica:

1. Documents (directrius /fitxes de suport) confeccionades per aquesta Conselleria per a l'elaboració de l'informe d'impacte en infància i adolescència que havia d'acompanyar la tramitació de la Llei de pressupostos de la Generalitat 2021 (adjunteu-ne còpia).

Des de la Direcció General d'Infància i Adolescència es va elaborar, com s'ha dit, una proposta metodològica per a l'elaboració d'aquest informe, i s'hi incorporaren els principals elements descrits en la "Guia metodològica per a l'elaboració dels informes previs d'impacte en la infància i l'adolescència de les disposicions normatives" elaborada per UNICEF.

Aquesta proposta pretenia garantir un procediment adaptat al paradigma dels drets de la infància, al mateix temps que donava cobertura a l'obligació legal d'elaborar un informe d'impacte d'infància en el projecte de pressupostos de la Generalitat

<https://www.elsindic.com/Resoluciones/11089396.pdf>, recordando a las administraciones implicadas, la obligación legal de elaborar el informe de impacto de infancia y adolescencia que debe acompañar la tramitación, entre otras, de la Ley de Presupuestos de la Generalitat que se elaboran anualmente.

Pese al recordatorio de obligaciones legales realizado por el Síndic de Greuges, se comprueba que la aprobación de Ley 4/2020, de 30 de diciembre, de Presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2021, se ha realizado sin contar con el preceptivo informe de impacto en la infancia y adolescencia.

2. INFORMES DE LAS ADMINISTRACIONES AFECTADAS

En fecha 07/01/2021, se solicitaron los preceptivos informes a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas y a la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico.

El 05/02/2020, tuvo entrada el informe de la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, con el siguiente contenido:

La Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del Sistema de Protecció a la Infància i a l'Adolescència va establir, en l'ordenament jurídic estatal, l'obligació de valorar l'impacte en la infància i l'adolescència de tots els projectes normatius.

Aquesta obligació ha sigut recollida en l'ordenament valencià per l'article 6 de la Llei 26/2018, de 21 de desembre de la Generalitat de Drets i Garanties de la Infància i Adolescència amb la redacció següent: *"Els plans sectorials i els projectes normatius de la Generalitat han d'incorporar un informe d'impacte en la infància i en l'adolescència que ha d'elaborar el centre directiu que proposa l'avantprojecte de llei o projecte de norma, pla o programa, d'acord amb les instruccions i directrius que dicta l'òrgan competent en la matèria i ha d'acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació"*.

Amb la finalitat d'aconseguir una adequada coordinació per a l'elaboració d'aquest informe, la Direcció General d'Infància i Adolescència va desenvolupar tota una proposta metodològica i tècnica específica. Per a això, i d'acord amb la sol·licitud de documentació presentada, s'especifica:

1. Documents (directrius /fitxes de suport) confeccionades per aqueixa Conselleria per a l'elaboració de l'informe d'impacte en infància i adolescència que havia d'acompanyar la tramitació de la Llei de Pressupostos de la Generalitat 2021 (adjuntar còpia dels mateixos).

Des de la Direcció General d'Infància i Adolescència es va elaborar, com s'ha dit, una proposta metodològica per a l'elaboració d'aquest informe, incorporant els principals elements descrits en la "Guia metodològica per a l'elaboració dels informes previs d'impacte en la infància i l'adolescència de les disposicions normatives" elaborada per UNICEF.

Aquesta proposta pretenia garantir un procediment adaptat al paradigma dels drets de la infància, al mateix temps que donava cobertura a l'obligació legal d'elaborar un informe d'impacte d'infància en el projecte de pressupostos de la Generalitat

Valenciana.

S'adjunta la següent documentació elaborada per la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives a través de la Direcció General d'Infància i Adolescència:

- Instrucció impacte infància pressupostos v1
- Instrucció impacte infància pressupostos v2
- ANNEX I. Graelles impacte infància programes pressupostaris
- ANNEX II. FITXA D'INFÀNCIA

2 Tramitació duta a terme pels òrgans directius d'aquesta Conselleria per a l'elaboració definitiva de l'informe d'impacte i adolescència i remissió a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic: indiqueu data de remissió.

A fi de donar compliment al que es disposa en la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, pel que fa a l'article 22, aquesta Conselleria, mitjançant la Direcció General d'Infància i Adolescència, es va reunir el 4 de maig de 2020 amb representants de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic a fi d'establir una actuació conjunta i consensuada.

Des de la Direcció General d'Infància i Adolescència es va elaborar la corresponent proposta metodològica, la qual es va remetre adjunta per correu electrònic a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic en data 26 de maig de 2020 tot instant-los que realitzaren aquelles aportacions o observacions que consideraren oportunes.

La petició va ser reiterada a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic el 30 de juny i finalment, en data 16 de juliol de 2020, es va fer arribar a la Direcció General de Pressupostos (dependent de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic), una nova proposta, rebuda per aqueix departament en la mateixa data, en la qual s'introdueixen modificacions i es defineix, de forma més simplificada, el procediment d'elaboració establert en l'esborrany d'instruccions per a l'elaboració de l'informe d'impacte d'infància en els pressupostos per a l'any 2021.

En data 17/02/2021, després d'haver sigut requerit el 06/02/2021, es rep l'informe de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic amb el contingut següent:

Acerca de la primera cuestión planteada por la Sindicatura de Greuges, sobre si ha tenido entrada en nuestra Conselleria el Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, elaborado por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas en relación con la tramitación de la Ley de Presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2021, se manifiesta que en este departamento no ha tenido entrada dicho informe.

- En cuanto a la segunda y tercera cuestión planteadas por esa Alta Institución, cabe indicar que los equipos técnicos de la Dirección General de Infancia y Adolescencia, y los de la Dirección General de Presupuestos, a lo largo del año 2020, han participado en varias reuniones conjuntas en aras a establecer la forma de instrumentar la elaboración del Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, en relación con la tramitación de la ley de presupuestos. En estas reuniones se ha planificado no solo la metodología para la obtención de información, sino también la

Valenciana.

S'adjunta la següent documentació elaborada per la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives a través de la Direcció General d'Infància i Adolescència:

- Instrucció impacte infància pressupostos v1
- Instrucció impacte infància pressupostos v2
- ANNEX I. Graelles impacte infància programes pressupostaris
- ANNEX II. FITXA D'INFÀNCIA

2 Tramitació duta a terme pels òrgans directius d'aqueixa Conselleria per a l'elaboració definitiva de l'informe d'impacte i adolescència i remissió a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic: indicar data de remissió.

A fi de donar compliment al que es disposa en la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, en el que a l'article 22 es refereix, aquesta Conselleria, mitjançant la Direcció General d'Infància i Adolescència, es va reunir el 4 de maig de 2020 amb representants de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic a fi d'establir una actuació conjunta i consensuada.

Des de la Direcció General d'Infància i Adolescència es va elaborar la corresponent proposta metodològica, la qual es va remetre adjunta per correu electrònic a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic en data 26 de maig de 2020 instant-los que realitzaren quantes aportacions o observacions consideraren oportunes.

La petició va ser reiterada a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, el 30 de juny i finalment, en data 16 de juliol de 2020 es va fer arribar a la Direcció General de Pressupostos (*dependent de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic*), una nova proposta, rebuda per aqueix departament en la mateixa data, en la qual s'introdueixen modificacions i es defineix, de forma més simplificada, el procediment d'elaboració establert en l'esborrany d'instruccions per a l'elaboració de l'informe d'impacte d'infància en els pressupostos per a l'any 2021.

En fecha 17/02/2021, tras haber sido requerido el 06/02/2021, se recibe informe de la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico con el siguiente contenido:

Acerca de la primera cuestión planteada por la Sindicatura de Greuges, sobre si ha tenido entrada en nuestra Conselleria el Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, elaborado por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas en relación con la tramitación de la Ley de Presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2021, se manifiesta que en este departamento no ha tenido entrada dicho informe.

- En cuanto a la segunda y tercera cuestión planteadas por esa Alta Institución, cabe indicar que los equipos técnicos de la Dirección General de Infancia y Adolescencia, y los de la Dirección General de Presupuestos, a lo largo del año 2020, han participado en varias reuniones conjuntas en aras a establecer la forma de instrumentar la elaboración del Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, en relación con la tramitación de la ley de presupuestos. En estas reuniones se ha planificado no solo la metodología para la obtención de información, sino también la gestión de esa

gestión de esa información, dentro de un ámbito de coordinación y colaboración. No obstante, a pesar del esfuerzo realizado por parte de ambas Consellerías - Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas y Consellería de Hacienda y Modelo Económico -, no se han ultimado los criterios específicos para la elaboración de este informe.

Por tanto, no se ha considerado conveniente requerir formalmente a la Dirección General de Infancia y Adolescencia - como órgano directivo competente de la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas en la materia que nos ocupa - el referido Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, para la tramitación de la Ley de Presupuestos de la Generalitat correspondiente al ejercicio 2021.

La realización de este informe en relación con la ley de presupuestos es muy compleja, por su contenido intrínseco y porque abarca a todos los órganos directivos de las diferentes Consellerías de la Generalitat y de su Sector Público Instrumental. De ahí, la necesidad de que sea la propia Dirección General de Infancia y Adolescencia la que establezca la metodología, las instrucciones y las directrices necesarias, previo consenso con la Dirección General de Presupuestos. Esa necesidad de que sea precisamente la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas - a través de su órgano directivo competente en la materia - la que elabore las citadas metodología, instrucciones y directrices, y las remita a esta Consellería de Hacienda y Modelo Económico, es reconocida por la propia Sindicatura de Greuges, en el texto de su Resolución de fecha 6 de febrero de 2020 recaída en la queja nº 1904357 planteada, en su día, ante a la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas.

El motivo por el cual esta Consellería de Hacienda y Modelo Económico envió a Les Corts Valencianes, el Proyecto de Ley de Presupuestos de la Generalitat 2021 sin incorporar el Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, radica en el inexorable cumplimiento de la obligación recogida en el artículo 34.1 de la Ley 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de Hacienda Pública, del Sector Público Instrumental y de Subvenciones, cuya redacción se transcribe a continuación: ***"1. El Proyecto de Ley de Presupuestos de la Generalitat, integrado por el articulado con sus anexos y los estados de gastos y de ingresos, con el nivel de especificación establecido en los artículos 37 y 38 de esta ley, se remitirá a Les Corts antes del 1 de noviembre de cada año, para su examen y aprobación o, en su caso, enmienda o devolución al Consell"***.

Por último, hay que poner de manifiesto que durante el pasado año 2020 a consecuencia de la declaración del Estado de Alarma motivada por la crisis del COVID-19, y de las imperiosas circunstancias derivadas de tener que hacer frente a innumerables retos sanitarios, sociales y económicos nuestro departamento ha soportado una mayor carga de trabajo, por lo que se ha visto obligado a una priorización de las tareas de gestión pública, que en el presente caso, se ha traducido en que dicha disposición legal ha sido tramitada a falta del pertinente Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, debido no solo la obligación legal sino también la evidente necesidad de aprobar la Ley de Presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2021.

Ahora bien, la voluntad y el compromiso político de esta Consellería de Hacienda y Modelo Económico, es continuar trabajando para poder disponer de las necesarias instrucciones y directrices emanadas de la Consellería de Igualdad y Políticas

información, dentro de un ámbito de coordinación y colaboración. No obstante, a pesar del esfuerzo realizado por parte de ambas Consellerías - Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas y Consellería de Hacienda y Modelo Económico -, no se han ultimado los criterios específicos para la elaboración de este informe.

Por tanto, no se ha considerado conveniente requerir formalmente a la Dirección General de Infancia y Adolescencia - como órgano directivo competente de la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas en la materia que nos ocupa - el referido Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, para la tramitación de la Ley de Presupuestos de la Generalitat correspondiente al ejercicio 2021.

La realización de este informe en relación con la ley de presupuestos es muy compleja, por su contenido intrínseco y porque abarca a todos los órganos directivos de las diferentes Consellerías de la Generalitat y de su Sector Público Instrumental. De ahí, la necesidad de que sea la propia Dirección General de Infancia y Adolescencia la que establezca la metodología, las instrucciones y las directrices necesarias, previo consenso con la Dirección General de Presupuestos. Esa necesidad de que sea precisamente la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas - a través de su órgano directivo competente en la materia - la que elabore las citadas metodología, instrucciones y directrices, y las remita a esta Consellería de Hacienda y Modelo Económico, es reconocida por la propia Sindicatura de Greuges, en el texto de su Resolución de fecha 6 de febrero de 2020 recaída en la queja nº 1904357 planteada, en su día, ante a la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas.

El motivo por el cual esta Consellería de Hacienda y Modelo Económico envió a *Les Corts Valencianes*, el Proyecto de Ley de Presupuestos de la Generalitat 2021 sin incorporar el Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, radica en el inexorable cumplimiento de la obligación recogida en el artículo 34.1 de la Ley 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de Hacienda Pública, del Sector Público Instrumental y de Subvenciones, cuya redacción se transcribe a continuación: ***"1. El Proyecto de Ley de Presupuestos de la Generalitat, integrado por el articulado con sus anexos y los estados de gastos y de ingresos, con el nivel de especificación establecido en los artículos 37 y 38 de esta ley, se remitirá a Les Corts antes del 1 de noviembre de cada año, para su examen y aprobación o, en su caso, enmienda o devolución al Consell"***.

Por último, hay que poner de manifiesto que durante el pasado año 2020 a consecuencia de la declaración del Estado de Alarma motivada por la crisis del COVID-19, y de las imperiosas circunstancias derivadas de tener que hacer frente a innumerables retos sanitarios, sociales y económicos nuestro departamento ha soportado una mayor carga de trabajo, por lo que se ha visto obligado a una priorización de las tareas de gestión pública, que en el presente caso, se ha traducido en que dicha disposición legal ha sido tramitada a falta del pertinente Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia, debido no solo la obligación legal sino también la evidente necesidad de aprobar la Ley de Presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2021.

Ahora bien, la voluntad y el compromiso político de esta Consellería de Hacienda y Modelo Económico, es continuar trabajando para poder disponer de las necesarias instrucciones y directrices emanadas de la Consellería de Igualdad y Políticas

Inclusivas, para elaborar el complejo Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia relativo a la ley de presupuestos de cada ejercicio, y así poder incluir el mismo en la tramitación del próximo y de futuros anteproyectos de ley de presupuestos.

3. FONAMENTS LEGALS

La Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència (BOE de 29 de juliol), en vigor des del 18 d'agost de 2015, introdueix modificacions, entre altres normes, a la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

S'hi afegeix un article 22 *quinquies* que, amb el títol: Impacte de les normes en la infància i l'adolescència, diu:

“Les memòries de l'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar els avantprojectes de llei i els projectes de reglaments hauran d'incloure l'impacte de la normativa en la infància i l'adolescència”.

El Comité de Drets del Xiquet de Nacions Unides va establir l'Observació general núm. 19 (2016), sobre l'elaboració de pressupostos públics per a fer efectius els drets del xiquet, amb l'objectiu d'ajudar els estats part a aplicar l'article 4 de la Convenció de Drets del Xiquet, en relació amb els pressupostos públics, ja que estableix quines són les seues obligacions i formula recomanacions sobre com fer efectius tots els drets consagrats en la Convenció, especialment els dels xiquets que es troben en situacions vulnerables, tot guiant-se per l'eficàcia, l'eficiència, l'equitat, la transparència i la sostenibilitat en la presa de decisions relacionades amb els pressupostos públics. <https://undocs.org/es/crc/c/gc/19>.

L'obligació d'elaborar l'informe d'impacte en infància i adolescència també es troba recollida en l'article 6 de la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència, amb la redacció següent:

“Els plans sectorials i els projectes normatius de la Generalitat han d'incorporar un informe d'impacte en la infància i l'adolescència que ha d'elaborar el centre directiu que proposa l'avantprojecte de llei o projecte de norma, pla o programa, d'acord amb les instruccions i directrius que dicte l'òrgan competent en la matèria i ha d'acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació.”

4. CONCLUSIONS

1. La incorporació de l'informe d'impacte en la infància i l'adolescència en la tramitació de les lleis i reglaments és una obligació legal que han de complir les administracions

Inclusivas, para elaborar el complejo Informe de Impacto en Infancia y Adolescencia relativo a la ley de presupuestos de cada ejercicio, y así poder incluir el mismo en la tramitación del próximo y de futuros anteproyectos de ley de presupuestos.

3. FUNDAMENTOS LEGALES

La Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia (BOE de 29 de julio), en vigor desde el 18 de agosto de 2015, introduce modificaciones, entre otras normas, a la Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor.

Se añade un artículo 22 *quinquies* que, con el título Impacto de las normas en la infancia y la adolescencia, dice:

“La Memorias del análisis de impacto normativo que deben acompañar a los anteproyectos de ley y a los proyectos de reglamentos incluirán el impacto de la normativa en la infancia y en la adolescencia”.

El Comité de Derechos del Niño de Naciones Unidas, estableció la Observación general núm. 19 (2016), sobre la elaboración de presupuestos públicos para hacer efectivos los derechos del niño, con el objetivo de ayudar a los Estados partes a aplicar el artículo 4 de la Convención de derechos del Niño, en relación con los presupuestos públicos, pues establece cuáles son sus obligaciones y formula recomendaciones sobre cómo hacer efectivos todos los derechos consagrados en la Convención, especialmente, los de los niños que se encuentran en situaciones vulnerables, guiándose por la eficacia, la eficiencia, la equidad, la transparencia y la sostenibilidad en la toma de decisiones relacionadas con los presupuestos públicos. <https://undocs.org/es/CRC/C/GC/19>.

La obligación de elaborar el informe de impacto en infancia y adolescencia también está recogida en el artículo 6 de la Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat de derechos y garantías de la infancia y adolescencia, con la redacción siguiente:

“Los planes sectoriales y los proyectos normativos de la Generalitat han de incorporar un informe de impacto en la infancia y en la adolescencia que ha de elaborar el centro directivo que propone el anteproyecto de ley o proyecto de norma, plan o programa, de acuerdo con las instrucciones y directrices que dicte el órgano competente en la materia y ha de acompañar la propuesta desde el inicio del proceso de tramitación”

4. CONCLUSIONES

1. La incorporación del informe de impacto en la infancia y adolescencia en la tramitación de las leyes y reglamentos, es una obligación legal que deben cumplir las

- públiques afectades, d'acord amb el que s'estableix en la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència, i en la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat de drets i garanties de la infància i l'adolescència.
2. Correspon a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives elaborar les instruccions i directrius necessàries perquè, des de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, s'elabore l'informe d'impacte en infància i adolescència que havia d'acompanyar el Projecte de Llei de pressupostos de la Generalitat 2021, des de l'inici de la seua tramitació.
  3. Es comprova en la web de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic que, des de l'inici de l'obligació d'incorporar els informes d'impacte en infància i adolescència en la tramitació de les lleis de pressupostos de la Generalitat, tan sols s'ha incorporat en els pressupostos corresponents a l'exercici 2018.
  4. Segons l'informe de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, des de la DG d'Infància i Adolescència es va elaborar una proposta metodològica per a l'elaboració de l'informe d'impacte, i s'hi incorporaren criteris continguts en la *Guia* confeccionada per UNICEF. Aquesta proposta metodològica va ser remesa a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic en data 26 de maig de 2020, prèvia reunió entre totes dues administracions, duta a terme el 4 de maig de 2020.
  5. Una vegada enviada la Guia metodològica, es va requerir a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic que remetera a la DG d'Infància i Adolescència totes aquelles aportacions o observacions que considerara oportunes. La petició va ser reiterada el 30 de juny de 2020.
  6. La DG de Pressupostos (Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic) va fer arribar a la DG d'Infància i Adolescència, en data 16 de juliol de 2020, una nova proposta en la qual s'introduïen modificacions i es definia, de forma simplificada, el procediment d'elaboració establert en l'esborrany d'instruccions per a l'elaboració de l'informe d'impacte d'infància i adolescència per a l'any 2021.
  7. Segons informe de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic (DG de Pressupostos), l'informe d'impacte en infància i adolescència elaborat per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, en relació amb la tramitació de la Llei de pressupost de la Generalitat per a l'exercici 2021, no havia tingut entrada en la Conselleria.
  8. Informa que es van dur a terme, al llarg de l'any 2020, diverses reunions de coordinació tècnica entre les dues administracions públiques afectades, conforme a lo establecido en la Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia y en la Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat de derechos y garantías de la infancia y adolescencia.
  2. Corresponde a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas elaborar las instrucciones y directrices necesarias para que, desde la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, se elabore el informe de impacto en infancia y adolescencia que debía acompañar al proyecto de ley de presupuestos de la Generalitat 2021, desde el inicio de su tramitación.
  3. Se comprueba, en la web de la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico que, desde el inicio de la obligación de incorporar los informes de impacto en infancia y adolescencia en la tramitación de las leyes de presupuestos de la Generalitat, tan sólo se ha incorporado en los presupuestos correspondientes al ejercicio 2018.
  4. Según el informe de la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, desde la D.G. de Infancia y adolescencia se elaboró una propuesta metodológica para la elaboración del informe de impacto, incorporando criterios contenidos en la Guía confeccionada por UNICEF. Esta propuesta metodológica fue remitida a la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico en fecha 26 de mayo de 2020, previa reunión entre ambas administraciones, llevada a cabo el 4 de mayo de 2020.
  5. Remitida la Guía metodológica, se requirió a la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, que remitiera, a la D.G. de Infancia y Adolescencia, cuantas aportaciones u observaciones considerara oportunas. La petición fue reiterada el 30 de junio de 2020.
  6. La D.G. de Presupuestos (Conselleria de hacienda y Modelo Económico), hizo llegar a la D.G. de Infancia y Adolescencia, en fecha 16 de julio de 2020, una nueva propuesta en la que se introducían modificaciones y se definían, de forma simplificada, el procedimiento de elaboración establecido en el borrador de instrucciones para la elaboración del informe de impacto de infancia y adolescencia para el año 2021.
  7. Según informe de la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico (D.G. de Presupuestos), el informe de impacto en infancia y adolescencia elaborado por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, en relación a la tramitación de la ley de presupuesto de la Generalitat para el ejercicio 2021, no había tenido entrada, en la Conselleria.
  8. Informa de la celebración, durante 2020, de varias reuniones de coordinación técnica entre las dos

direccions generals implicades. Les reunions mantingudes no van servir per a ultimar els criteris específics per a l'elaboració d'aquest informe.

9. Resulta evident la falta de capacitat de totes dues conselleries per a poder establir criteris coordinats que permeten l'elaboració de l'informe d'impacte en la infància i l'adolescència, i sorprén el fet que en la tramitació de la Llei de pressupost de 2018 sí que s'incloguera aquest informe.
10. L'informe de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic continua afirmant que "no s'ha considerat convenient requerir formalment a la DG d'Infància i Adolescència l'informe d'impacte en infància i adolescència per a la tramitació de la Llei de pressupostos de la Generalitat corresponent a l'exercici 2021". Sobre aquest tema cal indicar que no es tracta d'una qüestió d'oportunitat, sinó que es tracta d'una obligació legal que han de complir tant la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic com la Conselleria d'Igualtat i Polítiques inclusives.
11. Considera la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic que el fet d'elaborar aquest informe i incorporar-lo a la tramitació de les lleis anuals de pressupostos de la Generalitat resulta molt complex. No posem en dubte la complexitat de l'assumpte, però s'ha de destacar que la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives ja va informar, en el tràmit de la queixa 201513402, que estava treballant sobre la *Guia* que en relació amb aquest tema havia elaborat UNICEF. Cinc anys després, i atés que és aqueixa mateixa *Guia* la que ha servit per a elaborar la proposta metodològica que cal seguir per a elaborar l'informe d'impacte en infància i adolescència que havia d'acompanyar la tramitació de la Llei de pressupostos de la Generalitat 2021, aquesta complexitat hauria d'haver-se esmenat.
12. Malgrat la falta del preceptiu informe d'impacte, la llei va continuar la seua tramitació en les Corts Valencianes, i va ser aprovada i publicada en el DOGV de data 31.12.2020.
13. Segons la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, es va donar continuïtat a la tramitació de la llei per a donar compliment a la legislació vigent en matèria d'hisenda pública, la qual obliga a presentar el projecte de llei de pressupostos abans del 1 de novembre de cada any, però no es va atendre la concurrència de l'obligació legal que aquesta tramitació s'ha de fer comptant amb el preceptiu informe d'impacte en infància i adolescència.
14. El Síndic de Greuges no té constància que s'haja posat objecció, per part dels lletrats de les Corts ni de cap grup parlamentari, a la tramitació i aprovació de la llei de

Direcciones Generales implicadas. Las reuniones mantenidas no sirvieron para ultimar los criterios específicos para la elaboración de este informe.

9. Resulta evidente la falta de capacidad de ambas Consellerias para poder establecer criterios coordinados que permitan la elaboración del informe de impacto en la infancia y adolescencia, sorprendiendo el hecho de que en la tramitación de la ley de presupuesto de 2018 sí se incluyera dicho informe.
10. Continúa, el informe de la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, afirmando que "no se ha considerado conveniente requerir formalmente a la D.G. de Infancia y Adolescencia, el informe de impacto en infancia y adolescencia, para la tramitación de la Ley de presupuestos de la Generalitat correspondiente al ejercicio 2021". Al respecto debe indicarse que no se trata de una cuestión de oportunidad, sino que se trata de una obligación legal que deben cumplir tanto a la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico como a la Conselleria de Igualdad y Políticas inclusivas.
11. Considera la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, que la elaboración de este informe y su incorporación a la tramitación de las leyes anuales de presupuestos de la Generalitat, resulta muy complejo. No ponemos en duda la complejidad del asunto, pero debe destacarse que, la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas ya informó, en el trámite de la queja 201513402, que estaba trabajando sobre la *Guía* que al respecto había elaborado UNICEF. Cinco años después y atendiendo a que es esa misma *Guía* la que ha servido para elaborar la propuesta metodológica a seguir para elaborar el informe de impacto en infancia y adolescencia que debía acompañar a la tramitación de la Ley de presupuestos de la Generalitat 2021, tal complejidad debería haberse subsanado.
12. Pese a la falta del preceptivo informe de impacto, la ley continuó su tramitación en Les Corts Valencianes, siendo aprobada y publicada en el DOGV de fecha 31.12.2020.
13. Según la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, se dio continuidad a la tramitación de la ley, para dar cumplimiento a la legislación vigente en materia de Hacienda Pública que obliga a presentar el proyecto de ley de presupuestos antes del 1 de noviembre de cada año, no atendiendo a la concurrència de la obligación legal de que dicha tramitación se realizará contando con el preceptivo informe de impacto en infancia y adolescencia.
14. El Síndic de Greuges no tiene constancia de que se haya puesto reparo, por parte de los letrados de Les Corts ni de ningún grupo parlamentario, a la tramitación y

pressupostos de la Generalitat 2021, a causa de la falta de l'informe d'impacte en infància i adolescència.

15. Davant d'això anterior, hem de concloure que el fet de no incorporar l'informe d'impacte en la infància i l'adolescència en la tramitació i aprovació de la Llei de Pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2021 representa una vulneració dels drets reconeguts a la infància en la Convenció de Drets del Xiquet, aprovada per les Nacions Unides l'any 1989.

16. Igualment, implica l'incompliment reiterat de l'obligació legal de les administracions públiques amb competència en la matèria, d'acord amb el que hi ha establert en la normativa estatal i autonòmica.

Davant de tot això i de conformitat amb el que s'estableix en l'article 29.1 i 29.2 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, formulem les consideracions següents:

RECORDEM L'OBLIGACIÓ LEGAL d'incloure l'informe d'impacte en la infància i l'adolescència en la tramitació de les lleis de pressupostos de la Generalitat que es tramiten anualment i el projecte de les quals ha de ser presentat en les Corts abans de l'1 de novembre de cada any.

RECORDEM a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, la seua **OBLIGACIÓ LEGAL** d'elaborar les instruccions i directrius necessàries perquè des de la Conselleria d'Hisenda i Model econòmic s'incorpore el preceptiu informe d'impacte en la tramitació de les lleis de pressupostos anuals de la Generalitat

RECORDEM a la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic la seua **OBLIGACIÓ LEGAL** d'incorporar el preceptiu informe d'impacte en la tramitació de les lleis de pressupostos anuals de la Generalitat.

RECOMANEM a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives i la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic que establisquen una metodologia per a l'elaboració tècnica i coordinació interadministrativa de confecció del preceptiu informe d'impacte en la infància i l'adolescència que ha d'acompanyar la tramitació de les lleis anuals de pressupostos de la Generalitat.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste si accepta les consideracions que li fem o, si s'escau, que ens comuniqui les raons que considere per a no acceptar-les.

aprobación de la Ley de presupuestos de la Generalitat 2021, debido a la falta del informe de impacto en infancia y adolescencia.

15. Ante todo lo anterior, debemos concluir que la no incorporación del informe de impacto en la infancia y adolescencia en la tramitación y aprobación de la Ley de Presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2021, supone una vulneración de los derechos reconocidos a la infancia en la Convención de Derechos del Niño aprobada por Naciones Unidas en 1989.

16. Igualmente, supone el incumplimiento reiterado de la obligación legal de las administraciones públicas con competencia en la materia, conforme a lo establecido en la normativa estatal y autonómica.

A la vista de todo ello y de conformidad con lo establecido en el artículo 29.1 y 29.2 de la Ley de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de diciembre, reguladora del Síndic de Greuges, formulamos las siguientes consideraciones

RECORDAMOS LA OBLIGACIÓN LEGAL de incluir el informe de impacto en la infancia y la adolescencia en la tramitación de las leyes de presupuestos de la Generalitat que se tramitan anualmente y cuyo proyecto debe ser presentado en Les Corts antes del 1 de noviembre de cada año.

RECORDAMOS a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, su **OBLIGACIÓN LEGAL** de elaborar las instrucciones y directrices necesarias para que desde la Conselleria de Hacienda y Modelo económico se incorpore el preceptivo informe de impacto en la tramitación de las leyes de presupuestos anuales de la Generalitat

RECORDAMOS a la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, su **OBLIGACIÓN LEGAL** de incorporar el preceptivo informe de impacto en la tramitación de las leyes de presupuestos anuales de la Generalitat.

RECOMENDAMOS a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas y a la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico, establezca una metodología para elaboración técnica y coordinación interadministrativa de elaboración del preceptivo informe de impacto en la infancia y la adolescencia que debe acompañar la tramitación de las leyes anuales de presupuesto de la Generalitat.

Le agradecemos que nos remita, en el plazo de un mes, el preceptivo informe en el que nos manifeste la aceptación de las consideraciones que le realizamos o, en su caso, las razones que estime para no aceptarlas.

Núm. de reg. 26/02/2021-06935
CSV *****
Validar en URL <https://seu.elsindic.com>

Este documento ha sido firmado electrónicamente el 26/02/2021 a las 9:17:18

Aquesta resolució es publicarà en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Esta resolución se publicará en la página web del Síndic de Greuges.

Atentament,

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana